

PROF. P. H. BUISMAN 80 JAAR

Voor de derde maal in korte tijd valt de Redactie het voorrecht te beurt, melding te mogen maken van de 80e verjaardag van één der voormalige prominenten in het Tijdschriftbestel. Na Nord en Margadant is het collega Buisman die, als jongste der drie musketiers, op 12 april de gedenkwaardige mijlpaal passeerde. En met zwier mag men zeggen!

Wie al de neiging mocht hebben aan het bereiken van deze leeftijd, die voor Buisman tevens een decennium emeritaat als hoogleraar inhoudt, gedachten te verbinden van eenzaamheid, afstand nemen en een zich terugtrekken in eigen beperkte wereld, die moge weten dat dit alles op hem al in het geheel niet van toepassing is. Integendeel.

Niet dat hij verstoken zou zijn van een zekere filosofische inslag. Die heeft hij altijd wel bezeten, doch ook heden richt zich zijn beschouwende aard op gebeurtenissen van deze tijd. Maar dan toch in een sterk verminderde activiteit, zal men zeggen. Het mocht wat! Buisman is er de persoon niet naar om zijn tijd in louter overpeinzingen door te brengen. Nog bijna dagelijks kan men hem in het Utrechtse Tandheelkundig Instituut aantreffen, hetzij om patiënten te behandelen, hetzij om zich voor te bereiden op een voordracht, waartoe men hem nog altijd gaarne uitnodigt, of om een bijdrage te leveren voor het Tijdschrift. Want onblusbaar is zijn belangstelling voor alles wat de tandheelkunde betreft en waar mogelijk zal hij zich bereid tonen zijn actieve medewerking te geven.

Men denke ook niet dat de razernij van het moderne verkeer hem, op de weg van zijn huis aan de Rembrandtkade naar de Jutfaseweg, ook maar enig ontzag, laat staan vrees, inboezemt en hem derhalve het rijwiel heeft doen verruilen voor bus of taxi. Geen sprake van. Buisman is alle jaren van zijn professoraat op de fiets naar het terrein van zijn arbeid gegaan en het verkeer mag sindsdien verdubbeld zijn: van zijn stalen ros doet hij geen afstand.

In de weekeinden is hij veelal bij zijn kinderen en kleinkinderen in Tiel, de stad waar hij zoveel jaren heeft gepraktiseerd. Om uit te rusten van de vermoeienissen van de week? Men vergisse zich niet. Hij is er in een tandartsen-gezin en de aanwezigheid van een praktijkruimte biedt gelegenheid, ook op zaterdag of zondag, hulp te verstrekken. Mocht het zo eens uitkomen dan zal Buisman zich de kans niet laten ontgaan, die te geven. Want dan is hij in zijn element. Zo is hij – zij het dan niet officieel – op allerlei gebieden even actief als zijn beroepsgenoten hem altijd hebben gekend. Hij kan het eenvoudig niet laten! En wanneer men bedenkt hoeveel er tegenwoordig – terecht overigens – wordt geschreven over het eenzame leven van de oudere mens, dan wordt het een dubbele vreugd, dit alles te mogen memoreren bij de 80e verjaardag van een zo hoog-gewaardeerd collega, wiens pad ook niet uitsluitend over rozen is gegaan, maar die, naast zijn gezondheid, ook zijn opgewektheid en levendige interesse in zijn beroep – en in het leven in het algemeen – heeft mogen behouden.

Hier past, behalve de meer officiële gelukwens, bewondering en waardering. Daar wil de Redactie op deze plaats dan ook graag uiting aan geven. Moge het Buisman gegeven zijn nog lang zo door te gaan. Daar kan ook het Tijdschrift alleen maar wèl bij varen.

BIBLIOTHEEK TANDHEELKUNDIG INSTITUUT UTRECHT

Verslag 1963-1968

In zijn verslag meldt de bibliothecaris een gestadige groei van de belangstelling voor de bibliotheek van het Tandheelkundig Instituut te Utrecht.

Zo werden in 5 jaren 14.484 bezoekers geregistreerd, terwijl gedurende dezelfde periode (15 sept. 1962-15 sept. 1967) het aantal uitleningen 13.168 bedroeg.

Het bezit van de bibliotheek bestond medio 1967 uit 3427 boeken, 11.180 overdrukken, brochures en dissertaties en 116 lopende tijdschriftjaargangen. Daarnaast bezit de Utrechtse bibliotheek aan buitenlandse tijdschriften een niet onaanzienlijke verzameling doubletten, waaruit zij tracht bibliotheken van andere tandheelkundige onderwijsinstututen in den lande blijvend te voorzien. Maar ook als ruilobject met buitenlandse bibliotheken bewijst deze collectie nog steeds zijn nut, reden waarom wordt getracht de voorraad aan te vullen en op peil te houden. Schenkingen zijn derhalve bijzonder welkom.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE GRONINGEN

Op de klinische avond te Groningen van 9 februari 1968 werden de volgende voordrachten gehouden:

H. C. M. Geurts: Een geval van vermoedelijke ontogenetische schizodontie.
(afd. Orthodontie)

O. Hokwerda: Verlichting in de praktijk.
(afd. Sosiodontie)

R. G. M. van der Veld: De behandeling van drie palatoschizis patiënten.
(afd. Mondheelkunde)

COMMISSIE VOORLICHTING FLUORIDERING DRINKWATER

Aan de heer K. R. Koopmans (Heerlen) is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van de *Commissie Voorlichting Fluoridering Drinkwater*.

Deze commissie, die in 1960 door de Overheid werd ingesteld, heeft tot taak gecoördineerde objectieve - op de gezondheidsbelangen van de bevolking gerichte - voorlichting te geven omtrent het vraagstuk „fluoridering van drinkwater”. Deze voorlichting is tevens van technische aard ten behoeve van waterleidingbedrijven en gemeenten.

Thans is de heer P. Staverman ('s-Gravenhage) tot lid van bovengenoemde commissie benoemd.

FLUORIDERING DRINKWATER

Uit de Nederlandse Staatscourant van 25 januari 1968 - Nr. 18

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid heeft goedkeuring verleend aan de gemeente Eindhoven een fluorverbinding toe te voegen aan het door

haar pompstation af te leveren water, met het doel deze stof door middel van het drinkwater aan de verbruikers te doen toekomen.

De fluoridering van het drinkwater zal geschieden met kiezelfluorwaterstofzuur (H_2SiF_6).

Het fluorgehalte van het afgeleverde water zal 1,1 mg per liter bedragen, terwijl het fluorgehalte incidenteel 1,2 mg per liter niet mag overschrijden.

ZIEKENFONDSRAAD

Verslag over 1966

In de inleiding wordt o.a. gememoreerd het 25-jarige bestaan van de ziekenfondsverzekering sinds de afkondiging van het ziekenfondsenbesluit.

Onder het hoofd „verstrekkingen” wordt de invoering vermeld van een regeling voor de immediaatprothese, waarbij de kosten van overzetting binnen een jaar, voor rekening van de verzekerde komen, ongeacht een hogere bijdrage voor de normale prothese. De voorgestelde regeling voor orthodontische hulp vanwege orthodontisten resp. algemeen-practici werd opgeschort en pas in januari 1967 van kracht. Het tarief van de bijdrage werd daarin voor de algemeen-practici vastgesteld op 80% van dat voor de orthodontisten en in afwachting van betreffende beslissingen door dezen toegepast.

Inzake de schooltandverzorging wordt in het verslag vermeld dat twee nieuwe diensten hun werkzaamheden begonnen en deze door een andere werd gestaakt. Het aantal diensten volgens het klassieke systeem bedroeg 126, dat van de verwijzingsdiensten 33. Het aantal gemeenten met jeugdandverzorging bedroeg 792 (v. j. 803). De vermindering was een gevolg van de omstandigheid dat door een aantal verwijzingsdiensten hun werkzaamheid werd opgeheven. Er waren 119 „dentalcars” in gebruik (+6) met in totaal 148 behandelstoelen (+7). Het aantal aan de schooltandverzorging deelnemende kinderen beliep 786.000 (— 2800). Het gebrek aan tandartsen — aldus het verslag — blijft remmend werken op uitbreiding en verbetering van de schooltandverzorging; in vacatures kon niet voldoende worden voorzien. Het was echter mogelijk onderscheidene uit Indonesië afkomstige tandartsen aan enige diensten te verbinden.

Voorverzorging van blijvende gebitselementen vond plaats in 4 gemeenten, terwijl deze in een andere niet kon worden voortgezet. In Het Gooi vond in Naarden een proefneming plaats.

Voor de specialisten in de mondheekunde werd een gedifferentieerde tariefsverhoging pas in 1967 van kracht.

Inzake de tandheelkundige verstrekkingen wordt vermeld dat deze voor 86% in de huisbehandeling geschieden en voor 12% in de behandelcentra. In Haarlem betreft dit zowel de ene als de andere, zodat gegevens dienaangaande ontbreken.

In de huisbehandeling werden per 1000 verzekerden in 1965 bij gesaneerde patiënten 593 vullingen gelegd, in de centra 440; bij niet-gesaneerden resp. 100 en 74. Het aantal pulpabehandelingen beliep resp. 13.4 en 11.5. Voor de volledige prothesen waren de getallen resp. 10.8 en 13.0; voor „halve” prothesen resp. 8.3 en 6.0.

Het aantal extracties per 1000 verzekerden bedroeg in de huisbehandeling 218.3, dat ten behoeve van de plaatsing van een prothese 191.3.

Het aantal gesaneerden is vanaf 1961 tot 1965 gestegen van 23.2% tot 24.7%, dat van de nieuw-gesaneerden daalde in die periode van 4.09 tot 3.73%.

De totale kosten van de tandheelkundige behandeling in huisbehandeling bedroegen per verzekerde in het verslagjaar f 8,29, tegenover het voorafgegane jaar een toename van 12%. De kosten van de schooltandverzorging hebben in 1965 f 0,76 per verzekerde bedragen (+ f 0,10); de stijging was deels een gevolg van de verhoogde bijdrage, voorts van het toenemende aantal deelnemende kinderen.

Aan de tandheelkundige hulp werd in totaal 77½ miljoen gulden uitgegeven bij een totale kosten van 1.367½ miljoen gulden, zijnde dus 5.7% van het geheel der bestedingen. Van de f 157,93 per verzekerde kwam f 8,98 (v. j. f 7,99) ten laste van de tandheelkundige hulp.

JAARVERSLAG A.T.Z. 1966

Aan bovengenoemd (in 1968 verschenen) verslag ontlenuw wij het volgende.

Voor het eerst sinds vele jaren nam het aantal tandartsen-medewerker niet af, al was de vraag naar en het aanbod van tandheelkundige hulp niet in evenwicht.

Er werd enige voortgang gemaakt met de voorbereiding van de regeling voor meer uitgebreide hulp voor nader aan te wijzen groepen verzekerden.

In toenemende mate werd gebruik gemaakt van de mogelijkheid inzake mond-specialistische behandeling voor rekening van het ziekenfonds, als gevolg waarvan de betaalde honoraria stegen van f 664,- in 1965 tot f 19.674,- in het verslagjaar, zonder dat zulks leidde tot een vermindering van de betreffende chirurgische hulp door algemeen-practici.

Er werden in 1966 101 klachten over geplaatste prothesen afgedaan, waarbij in 56 gevallen de klachten gegrond werden bevonden.

Bij de schooltandverzorging werd van de 74.093 leerlingen op 317 scholen door 20.6% geen gebruik gemaakt van de periodieke controle en behandeling. Voor een kwart van deze was de verzorging toevertrouwd aan de gezinstandarts, voor 60% van de overigen werd geen reden opgegeven. Ontevredenheid over de behandeling was bij 1.4% dezer leerlingen de reden.

In het schooljaar 1965/'66 werden de leerlingen van de 6e klassen van 3 scholen door een tekort aan tandartsen niet geïnspecteerd.

De behandeling geschiedde met 15 mobiele installaties op 129 scholen, terwijl die van de leerlingen van 188 scholen in de behandelcentra in 14 lokaliteiten plaats vond.

Aan de A.T.Z. waren 111 tandartsen verbonden en 100 tandarts-assistenten, voorts 11 tandtechnici en 57 leden van het administratieve personeel.

Uit de statistiek der verrichtingen blijkt dat 18.895 saneringsverklaringen werden afgegeven waaruit een bestand van 198.741 gesaneerden resulteerde.

Er werden 7.788 volledige prothesen geplaatst en 3.088 „halve”, benevens 4.130 partiële vervangingen.

In blijvende elementen werden in totaal 261.816 restauraties aangebracht en 6.204 pulpabehandelingen uitgevoerd (I: 34).

Op de nacht- en weekenddienst werd 3500 maal een beroep gedaan. Het aantal behandelde nabloedingen vertoonde een daling van 0.44% tot 0.36%.

Met de exploitatie van de tandheelkundige verzorging was in totaal een bedrag van f 1.237.601,- gemoeid.

CARIËS-ONDERZOEK BIJ KINDEREN

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Dr. R. J. H. Kruisinga, heeft besloten een landelijk onderzoek te bevorderen waardoor een beter inzicht zal kunnen worden verkregen in de epidemiologie van het tandbederf.

Dit onderzoek, dat zal worden uitgevoerd door een aantal geselecteerde schooltandverzorgingsdiensten, zal betrekking hebben op de toestand van het gebit van twaalfjarige kinderen. Het zal worden uitgevoerd volgens een gestandaardiseerde methode, zodat vergelijkbare cijfer-uitkomsten kunnen worden verkregen.

De Staatssecretaris heeft de leiding van het onderzoek toevertrouwd aan de *Commissie Statistische Gegevens* van de Nederlandse Vereniging voor Sociale Tandheelkunde. Deze commissie werkt nauw samen met een werkgroep uit de Gezondheidsorganisatie T.N.O. en met de geneeskundige hoofdinspectie van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid.

Bij laatstgenoemde instantie zullen de verzamelde gegevens worden verwerkt.

AANMELDING EERSTEJAARSTUDENTEN TANDHEELKUNDE

Uit de Nederlandse Staatscourant van 18 maart 1968 – nr. 55

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen brengt ter kennis van belanghebbenden, dat zij, die het voornemen hebben in het studiejaar 1968-1969 de studie in de tandheelkunde te beginnen, waaronder begrepen degenen, die in 1968 zullen deelnemen aan het eindexamen of aan een staatsexamen, dat toegang geeft tot de universitaire studie in deze studierichting, zich zo spoedig mogelijk, in elk geval vóór 1 mei 1968, schriftelijk dienen aan te melden bij de volgende commissie: Commissie plaatsing eerstejaarsstudenten tandheelkunde, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Zij, die zich bij deze commissie tijdig hebben aangemeld, ontvangen ter invulling een staat van inlichtingen. Hierin dient te worden vermeld aan welke instelling van wetenschappelijk onderwijs men bij voorkeur wenst te studeren en welke universiteit men als tweede en volgende keuze wil stellen en verdere gegevens, welke voor een doelmatige verdeling van de beschikbare plaatsen van belang zijn.

In de plaatsingcommissie hebben zitting vertegenwoordigers van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs, aan welke de studie in de tandheelkunde mogelijk is.

PROMOTIE J. HOVINGA

Op donderdag 28 maart 1968 promoveerde collega J. Hovinga (Amsterdam) tot doctor in de geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam, op een proefschrift getiteld: „Replantatie en transplantatie van tanden”.

Promotor was Prof. M. Hut.